

horizonte **UNIA**

Gazeta dla Polskich członkiń i członków Unii
Styczeń- Luty 2020

Redakcja T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Zapraszamy do lektury kolejnego numeru największej gazety migrantów w Szwajcarii, wydawanej przez szwajcarski związek zawodowy Unia, zawierającej informacje na tematy dotyczące pracy i migracji. Gazeta jest redagowana przez Unię-Migracja, działu zajmującego się prawami migrantek i migrantów w Unii. Więcej informacji o Unii znajduje się na ostatniej stronie.

W tym numerze:

- Nowi przedstawiciele Migracji w Zarządzie Centralnym Unii
 - Cele Unii na 2020 r.
 - **O co chodzi SVP/UDC? Wywiad z rzecznikiem Unii**
 - Prawa wyborcze dla cudzoziemców
 - Inicjatywa na rzecz 13 emerytury AHV
-

Wstęp

Wojny i dramat uchodźców, katastrofa klimatyczna, coraz niższe emerytury, zagrożone miejsca pracy – takie doniesienia medialne mogą budzić strach. Tylko, że strach jest złym doradcą. Strach jest politycznym kapitałem obłąkanych przywódców i prawicowych demagogów zajmujących coraz więcej publicznej przestrzeni.

Znamy już to od dłuższego czasu: strach był motorem, który uczynił z SVP największą partię w Szwajcarii. Dzisiaj znowu zderzamy się z kolejną kampanią strachu. Poprzez „inicjatywę ograniczającą”, SVP zmierza do wypowiedzenia swobodnego przepływu osób i usunięcia środków osłonowych służących ochronie wynagrodzeń i zbiorowym układom pracy. Zamierza zawrócić czas i ponownie wprowadzić dyskryminujący system kontyngentów. W praktyce oznacza to niższe pensje, większą konkurencję i pracę na czarno. Skorzystają na tym najwięksi wyzyskiwacze.

Jest to najważniejsze polityczne wyzwanie w tym roku. Przyjęcie tej inicjatywy byłoby katastrofą dla wszystkich zatrudnionych. Chcemy temu za wszelką cenę zapobiec. Nasza kampania zatytułowana jest: „Niższe pensje, mniejsze prawa? Nie - dla inicjatywy SVP!“. Każdy głos, każda rozmowa pomoże nam 17 maja powiedzieć zdecydowane NIE. Bardzo liczę na wasze wsparcie.

Ale bieżący rok to również inne wydarzenia. Np. nasza inicjatywa na rzecz 13 emerytury AHV, strajk klimatyczny 15 maja i kampania na rzecz równych płac zwieńczona ogólnokrajową demonstracją 19 września. W tych sprawach też potrzebna będzie wasza

pomoc. Tylko wspólnie jesteśmy w stanie wykreować siłę, która przezwycięża strach i daje nadzieję na lepszą przyszłość: solidarność!

Inicjatywa na rzecz 13 emerytury AHV

Nasza praca zasługuje na dobrą emeryturę

Kto całe życie pracował zasługuje na to by móc godnie żyć na emeryturze. Co do zasady większość ludzi zgodzi się z tym postulatem. Jednakże zabezpieczenia emerytalne stoją przed wielkimi wyzwaniami a sytuacja staje się coraz bardziej krytyczna. Emerytury są coraz niższe chociaż gospodarka rośnie.

Spadające emerytury...

Ostatnia powszechna podwyżka emerytur AHV miała miejsce 70 lat temu. Od tego czasu emerytury były dopasowywane przy pomocy tzw. Indeksu mieszanego. Z tego powodu ledwie dreptały za pensjami. Rosnące składki na ubezpieczenie zdrowotne pożerały coraz większą część emerytur i zmniejszała się kwota do wydania na własne potrzeby. Tymczasem wzrastają nakłady na drugi filar. Pomimo to, również emerytury drugiego filara są coraz niższe. Coraz więcej osób odkrywa z przerażeniem, że pomimo większych składek otrzymują niższe emerytury. Do tego dochodzi fakt, że wiele kobiet nie jest ubezpieczonych w drugim filarze albo dostaje stamtąd bardzo niskie wypłaty.

...i strachy na lachy

Równocześnie pracodawcy, banki i ubezpieczalnie, próbują nam wmówić, że AHV stoi przed finansową katastrofą. Nastają na obniżanie emerytur i podnoszenie wieku emerytalnego. W rzeczywistości dążą do przeniesienia jak najwięcej świadczeń do trzeciego filara. Bo na tym zarabiają. Na AHV nie zarabiają nic. Przeciwnie: najlepiej zarabiający o wiele więcej wpłacają do AHV niż kiedykolwiek otrzymają z powrotem w postaci emerytury. W ramach AHV finansują oni wspólnie z pracodawcami emerytury malarza i sprzedawczyni. W 3 filarze, każdy jest zdany na siebie.

Kontratak związków zawodowych

Już od prawie 50 lat Konstytucja jednoznacznie określa cel jaki spełniać musi emerytura: zapewnienie godnego życia po zakończeniu pracy. W rzeczywistości jednak stale oddalamy się od tego celu. W najbliższych latach okaże się czy bogata Szwajcaria zapewni porządną, solidarną emeryturę czy też banki i ubezpieczalnie przebiją się ze swoją koncepcją prywatyzacji emerytur. Z tego powodu SGB lansuje inicjatywę na rzecz 13 emerytury AHV. Kto pracował całe życie zasługuje na godną emeryturę. Inicjatywa jest prosta i błyskotliwa: domaga się wprowadzenia 13 emerytury – tak jak istnieją 13 pensje. W przeliczeniu na miesiąc daje to podwyżkę emerytury o 8.33 procent. Przykładowo: dla rodziny tramwajarza i pracującej w niepełnym wymiarze sprzedawczyni z Coopa z jednym dzieckiem, proponowana inicjatywa daje 300 Fr. więcej w skali miesiąca. Inicjatywa przewiduje ponadto, że zyskają również osoby korzystające ze świadczeń uzupełniających. To właśnie najbiedniejsi emeryci i emerytki powinni zyskać na proponowanych zmianach.

Ulepszenia dla osób z niższymi zarobkami

Podniesienie emerytury AHV jest najlepszym sposobem na szybkie polepszenie trudnej sytuacji osób z najniższymi zarobkami oraz kobiet w wieku emerytalnym. Podniesienie emerytury to dobra socjalna odpowiedź. Szczególnie dla kobiet, rok po udanym strajku, oznacza to długo oczekiwaną poprawę zabezpieczenia emerytalnego.

Gabriela Medici, SGB

Nowi delegaci i delegatki do Zarządu Centralnego. Głos migrantek i migrantów w Unii

Reprezentacja Unii – Migracja znowu oddelegowała pełną reprezentację do Zarządu Centralnego Unii. Już podczas pierwszego posiedzenia Zarządu udało się wprowadzić istotne dla migrantek i migrantów zagadnienia do wewnętrznej debaty.

Zgromadzenie Delegatów Unii wybrało w dniu 7 grudnia 2019 r. przedstawicieli Unii-Migracja do Zarządu Centralnego. Są to: Eleonora Failla, Emine Sariaslan, Elio Li Voti i Hilmi Gashi. Wcześniej osoby te zostały nominowane przez Komisję ds. Migracji. Zarząd Centralny jest poszerzonym organem, wykonawczym Unii złożonym z kierownictwa Zarządu, Sekretarzy Regionalnych i wybranych przedstawicieli branżowych i grup interesów. Jedną z grup interesów jest grupa Unia-Migracja

2020: Unia walczy o prawa osób pracujących

Na zebraniu Zarządu Centralnego w grudniu 2019 r. wyznaczone zostały cele Unii na rok 2020. Unia w dalszym ciągu będzie walczyć o prawa osób zatrudnionych, migrantek i

migrantów, o równe prawa i sprawiedliwe, socjalne społeczeństwo, przeciwko dyskryminacji, rasizmowi oraz atakom na kodeks pracy.

Obalić inicjatywę SVP/UDC

W tym roku ważną będzie walka z inicjatywą SVP zmierzającą do wypowiedzenia umowy o swobodnym przepływie osób. Konsekwencją tej inicjatywy ma być też skasowanie środków osłonowych, które chronią pensje i warunki zatrudnienia. Bez kontroli i sankcji nie da się utrzymać zbiorowych układów pracy, które regulują warunki zatrudnienia dwóch milionów ludzi. Przyjęcie inicjatywy doprowadzi do gigantycznej spirali dumpingowej, obniżającej pensje i warunki zatrudnienia. Jest ona bezprecedensowym atakiem wymierzonym przeciwko osobom zatrudnionym.

Strajk klimatyczny

Globalne ocieplenie przyjmuje coraz bardziej dramatyczne oblicze i wymaga podjęcia zdecydowanych, natychmiastowych działań. Unia domaga się inwestycji w ekologiczną i zrównoważoną produkcję i budownictwo, stworzenia miejsc pracy w «Green Economy», zmiany w polityce energetycznej zmierzające do neutralności CO₂ i wzmocnienia usług publicznych, głównie w transporcie publicznym. Podmioty odpowiedzialne za ocieplenie i czerpiące z tego zyski powinny ponieść koszty tych zmian. Tego powodu Unia wspiera organizowany przez młodzież Strajk Klimatyczny zaplanowany na 15 maja 2020 r.

Emine Sariaslan

W kantonie Zurich prawa wyborcze dla obcokrajowców coraz bliższe.

To czego chce Zurich już dawno ma Jura.

Dla partii prawicowych prawa wyborcze dla cudzoziemców to koniec świata. Tymczasem już 600 gmin zdecydowało się na ten krok. Teraz opcja ta pojawia się w Zurichu.

Co w Szwajcarii niemieckojęzycznej brzmi rewolucyjnie w Romandii jest prawie normą: lokalne prawa wyborcze dla obcokrajowców. Aktualnie temat ten będzie dyskutowany w Zurichu. Chodzi o to by gminy w Kantonie Zurich mogły decydować czy dopuścić prawa wyborcze dla cudzoziemców. W skali kraju, osoby bez szwajcarskiego paszportu mogą głosować w 600 gmianach. Pierwszym kantonem, który wprowadził taką możliwość był kanton Jura w 1979 r. Od początku tego stulecia możliwość taka istnieje również w Kantonach Vaud, Genewa i Fribourg. W Kantonach Jura i Neuchatel cudzoziemcy mogą nawet głosować na poziomie kantonalnym.

Górale nadają ton

W Szwajcarii niemieckojęzycznej prawa wyborcze cudzoziemców dopiero raczkują. Z trzema wyjątkami: w Bazylei-Miasto (2005), Gryzonii (2003) i Appenzell Ausserrhoden (1995) gminy mogą dopuszczać cudzoziemców do głosowania. W Bazylei trwa właśnie debata na ten temat. W Gryzonii jest ponad 20 gmin, w których obcokrajowcy mają prawa wyborcze. Na przykład od 2012 r. w Vals. Prezydent gminy, Stefan Schmid zauważa: «W Vals mamy wysoki odsetek cudzoziemców w porównaniu z innymi gminami górskimi.» Dlatego jest to ważne i słuszne żeby umożliwić im udział w życiu politycznym.

Progresywny Appenzell

Appenzell Ausserrhoden, Kanton który wprowadził prawa wyborcze dla kobiet dopiero w 1989 r. jest progresywny jeżeli chodzi o prawa wyborcze dla cudzoziemców. W czterech gminach mogą oni brać udział w wyborach: Wald, Trogen, Rehetobel i Speicher.

Wyboista droga

W Zurichu pomysł już dwukrotnie został odrzucony przy urnach – w 1993 r. i 2013 r. Również aktualna propozycja nie będzie miała łatwo: najpierw badać ją będzie komisja prawna, później trafi do parlamentu a na końcu pod głosowanie powszechne

Anne-Sophie Zbinden, work, Nr. 1/17. Styczeń 2020 (wersja skrócona)

Wywiad

17 maja Szwajcarki i Szwajcarzy zdecydują o losach inicjatywy SVP wypowiadającej umowę z UE o swobodnym przepływie osób. Kierujący działem komunikacji Unii, Serge Gnoss, tłumaczy co tak na prawdę kryje się za tą inicjatywą.

Serge, SVP nazywa swój projekt „inicjatywą na rzecz umiarkowanej imigracji”, co takiego chce przez nią osiągnąć?

Srege Gnos, rzecznik prasowy Unii: Tytuł to zasłona dymna. Ta inicjatywa w żadnym razie nie jest „umiarkowana”; jest bezpośrednim atakiem na prawa osób zatrudnionych w Szwajcarii. Przyjęcie jej będzie oznaczać wypowiedzenie umowy o swobodnym przepływie osób z UE i eliminację ochrony wynagrodzeń. To jest wyjątkowo nieumiarkowane.

Unia i inne organizacje nazywają ją «inicjatywą anulującą» (niem.: «Kündigungsinitiative», franc.: Initiative «de résiliation»). Dlaczego?

SVP jest mistrzem mistyfikacji. Ich polityka służy wyłącznie bogatym i uprzywilejowanym. Kozłami ofiarnymi są zaś migranci, pracownicy, osoby mało zarabiające.

To samo widzimy przy okazji tej inicjatywy. Celem jej jest wypowiedzenie umowy o swobodnym przepływie osób i zablokowanie migracji. To jest tematem tej debaty i trzeba o tym przypominać. Cała reszta to pozory, które mają odwrócić uwagę od sedna sprawy.

Dlaczego Unia uznaje tę inicjatywę za niebezpieczną?

SVP atakuje prawa wszystkich osób zatrudnionych: chce znieść kontrole płac i tym samym zlikwidować uczciwe wynagrodzenia i godne warunki pracy. Jednocześnie grozi nam powrót do dyskryminacyjnego systemu pracowników sezonowych. Jedno i drugie musimy zdecydowanie zwalczać.

Dzięki środkom osłonowym do swobodnego przepływu osób (niem.: flankierende Massnahmen, franc.: les mesures d'accompagnement, wł.: le misure di accompagnamento) mogliśmy wprowadzić instrumenty chroniące pensje. Dzięki temu, przez ostatnie 10 lat udało się poprawić warunki pracy i systematycznie podnosić najniższe wynagrodzenia. Głównie w w branżach, w których dotychczas wydawało się to niemożliwe jak np. w pośrednictwie pracy czy branży sprzątającej. Krok po kroku ograniczaliśmy pracę na czarno i dumping płacowy. Jako związek zawodowy przez dekady walczyliśmy o prawa migrantek i migrantów. Swobodny przepływ osób oznaczał ogromny krok do przodu dla obywaterek i obywateli UE. Nam również dał prawo do wyboru miejsca zamieszkania i pracy w całej UE. To wielkie osiągnięcie, którego musimy bronić.

Inicjatywa jest niebezpieczna bo zagraża temu co udało nam się dla osób zatrudnionych wywalczyć. SVP chce nas cofnąć 20 lat. Chce powrotu do czasów, gdzie pozbawieni praw migranci mieszkali w brakach. Tak był w czasach gdy związki zawodowe były słabe i wystraszone a akcje protestacyjne stanowiły absolutny wyjątek. Całkowitą władzę miał szef i nikt nie ważył się pisnąć słówka. To nie jest Szwajcarią jakiej chcemy i dlatego musimy przeciwdziałać.

Dotyczy to jednak tylko osó z UE, pozostali migranci nie są tym objęci.

Tylko pozornie. Owszem, swobodny przepływ osób dotyczy wyłącznie obywaterek i obywateli UE. Ale ochrona warunków zatrudnienia i godnych wynagrodzeń dotyczy wszystkich, w tym również Szwajcarok i Szwajcarów. Płyniemy wszyscy na tej samej łodzi.

A czy nie jest tak, że ograniczenie imigracji rozwiąże wiele problemów świata pracy?

Nic podobnego. Imigracja nie jest problemem. Problemem jest wykorzystywanie pracowników do maksymalizacji zysków. Jest taka historia: migrant, Szwajcar i Patron (szef)

siedzą razem przy stole. Przed nimi 10 kawałków ciasta. Patron zjada 9 i mówi do Szwajcara: uważaj, cudzoziemiec chce ci zabrać twój kawałek. SVP opowiada właśnie taką historię.

Rozmawiała *Marília Mendes*

Jak wstąpić do Unii?

- Można to zrobić przez Internet odwiedzając poniższą stronę:
www.unia.ch/de/jetzt-mitglied-werden
- lub kontaktując się bezpośrednio z Markiem Wieruszewskim (telefon poniżej).

Koszt członkostwa wynosi od 12.70 do 50.80 CHF w zależności od wysokości wynagrodzenia.

Więcej informacji po polsku znajduje się na polskiej stronie internetowej Unii:

www.unia.ch/de/arbeitswelt/von-a-z/migrantinnen/polnische-infos

Kontakt do przedstawiciela odpowiedzialnego za polskich pracowników w Unii

Marek Wieruszewski

komórka: 0041 79 304 80 58

email: marek.wieruszewski@unia.ch

Facebook: Polacy w Unia

Impressum

Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission A. García, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martín, M. Mendes, O. Osmani, M. Wieruszewski | Sprachverantwortlich Marek Wieruszewski | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, www.unia.ch

Tłumaczenie polskie: Marek Wieruszewski